

Foto: Bent Synnevåg

Foto: Bent Synnevåg

Foto: Bent Synnevåg

ROTEKTE KOSMOPOLITTER

Arne (tv) og Carlos i den nye herrekolleksjonen. Foto: Bent Synnevåg

De er hekta på bunader og lar seg inspirere av gamle pyntehåndklær, insekter og utstoppede dyr. De digger dyktige håndverkere og Dolly Parton, men hater iskalde designerhjem og tilværelsens utholdelige letthet. Arne & Carlos omgir seg med kaotisk frodighet og kreerer hver kolleksjon i ydmykhet til det rotekte.

Tekst: Berit Solhaug

Klesvask på Tonsåsen. Foto: Berit Solhaug

Hagepynt. Foto: Berit Solhaug

Ideene samles sirlig i bøker. Foto: Berit Solhaug

Foto: Bent Synnevåg

Det er varm junidag i Etnedal i Valdres. Tonsåsenvatnet blinker blått og innbydende, hagen står grønn, med bristeferdige knopper. Gjennom vinduene i den rødmalte bygningen som en gang ga ly til reisende med Valdres-banen, skimtes både strikketøy og haute couture.

Vi har slått oss ned i vannkanten med designerduoen, som kanskje er mer omsvermet og etterspurt i den store verden enn på hjemmebane. Vi har vært på befarings i den nedlagte jernbanestasjonen, som Arne og Carlos har omskapt til et overflødigthorn av et hjem. I stuen står to hvite sofaer mot hverandre, pyntet med broderte puter med åttebladsroser. Strikketøy og lureteppe ligger henslengt på sofaryggen, langs veggene står en skjenk i teak og sandblåst glassdør, i vinduene henger blomstrete gardiner. I rommet ved siden av er sofaen av eldre dato, trukket i lilla stoff med fløyelsputer i gult og rødt. På bordet, en kiste, finnes to svulmende lysestaker og skisser av modeller, pent dandert i

sofaen står et fotografi av modellen Mona Grudt og Arnes far i busserull og sixpence. På hengere i bokhyllen henger noe av det siste Arne & Carlos har laget: en pikéskjorte for menn, hvit, med mønster som minner om gammeldagse strikkegensere. Ved siden av en plastpakket sennepsgul kjole, med bunadinspirert bord i skjortekanten.

-Vi har basert alt dette på hvem vi er, sier Carlos.

Gamle pyntehåndklær

De traff hverandre på moteskolen Esmod, men har helt ulike bakgrunner. Svenske Carlos Zachrisson kommer fra en reisende familie, har delvis vokst opp i Brasil og Venezuela, snakker seks språk og har universitetsbakgrunn med statsvitenskap og språk i fagkretsen. Arne Nerjordet har trådt sine barnesko ikke langt fra Etnedal og har en praktisk bakgrunn: grunnkurs hagebruk, husflidsskole, landbruksskole, agronomstudier og studier i sosialantropologi.

Helst ville den opprinnelige odelsguten jobbe med mote fra han var liten og det fantes vel ikke den den Tjorven- eller Barbie-dukke som hadde flottere garderobe enn søsteren til Arnes. Felles for både Arne & Carlos er en rik ballast fra formødrene. Carlos' mormor sydde uniformer og førte kunnskapen videre til mor og Carlos husker godt at han ble mobbet som tenåring fordi han kom med den ene kunstneriske gensen etter den andre.

-At vi har valgt Valdres som base er egentlig en tilfeldighet, men det gjør oss fri, sier duoen.

Det har heller ikke vært noen ulempe at Bunad- og folkedraktrådet ligger på Fagernes, en liten biltur fra Tonsåsen. Arne forteller at han alltid har hatt stor interesse for bunader og folkedrakter og har gjort mange dypdykk i arkivet på Fagernes. Det krever påfyll og inspirasjon for å lage to til tre kolleksjoner i året og idearbeidet er en av de sterkeste sidene til Arne & Carlos.

-Vi jobber gjerne med et tema, som regel blir vi fort enige om hvilket tema vi skal konsentrere oss om. Arne er flink til å sette i gang ideene, mens Carlos er god på å bygge opp en kolleksjon. Vi finner inspirasjon i det vi liker mest og bruker mye tid på å tenke og å samle informasjon. For eksempel er den siste damekolleksjonen vår inspirert av gamle pyntehåndklær, sier Arne og Carlos.

I store utklippbøker har de to gjennom år samlet materiale til inspirasjon. Papirbretting, hattemoter, Audrey Hepburn, Dolly Parton, moter fra 1940-, 50-, og 60-tallet, bøker om hagearbeid og tegneserier kan sette fantasien i sving hos designerne. For ikke å glemme møter med mennesker.

-Vi treffer så mange koselige folk, det gjør det ekstra koselig å drive med dette. Det er ikke sant at motebransjen er så fæl. Og så blir vi kjent med folk som kan teknikker som er i ferd med å bli borte. For eksempel Anna Voldbakken. Hun er 92 år og karder og spinner og strikker

Til inspirasjon. Foto: Berit Solhaug

Foto: Bent Synnevåg

Fram med strikketøyet. Foto: Berit Solhaug

tvibandvotter. Hun har hatt rokk-konsert og vist oss teknikken. Sånt går rett inn i idebanken vår og dukker kanskje opp i fornyet utgave i vinterkolleksjonen!

Sin egen stil

Arne & Carlos presiserer hvor viktig de mener det er at vi setter pris på vår egen skandinaviske tradisjon. Altfor mange slenger seg ubevisst på trender og motebølger er deres oppfatning.

-Vi mener det er bedre å ta utgangspunkt i egen tradisjon. At vi har brukt Valdres når vi har presentert klærne i utlandet, har gjort at vi er blitt lagt merke til og sett ute, fastslår Arne og Carlos.

Og at klærne til Arne & Carlos er hete saker ute er et faktum som vi kanskje ikke helt har forstått i Norge. De høster lovord for sine kolleksjoner i motemetropoler verden over og konsentrerer seg nå om å være til stede på to moteuker: Gallery i København og Who's Next i Paris. De har vært intervjuet og portrettert i franske Elle, amerikanske Vogue, Wallpaper, utallige norske publikasjoner, svensk tv og nettsiden deres har vært kåret til en av verdens hundre beste av det tyske bokforlaget Taschen, verdens største utgiver av designbøker.

-Vi har personlig bygget opp Arne&Carlos, merkevaren er knyttet til oss og vi kompromiser ikke. Vi har flyttet hit til denne nedlagte jernbanestasjonen i Valdres og skapt vår egen design. Alt du ser er ekte, det er ikke image, vi lever som vi tenker, sier Arne og Carlos. Selv om etterspørselen etter klærne har balet på seg et problem: De er for lite hjemme til å nyte det gode liv på landet. For å bøte på dårlig samvittighet for klimagassene fra alle flyvningene, har de en ide om å plante trær for å kompensere og har samlet en foreløpig pen liten skog på tomten. De tror at trendene peker også mot mer etisk bevisste forbrukere.

-Billigklær er på vei ut. Folk vil ha klær med forankring i tradisjoner. Jeg tror at håndverk, kvalitet og varighet blir viktigere i fremtiden, sier Carlos.

-Det er ikke penger som driver oss, men motivasjonen og gleden. Vi er heller ikke sikre på at det er mote vi driver med om fem år. Å jobbe med ideene er det viktigste for oss, sier Arne&Carlos.

Foto: Bent Synnevåg

Kreativt i utedusjen. Foto: Berit Solhaug

Foto: Bent Synnevåg

ARNE & CARLOS I NY BOK

I slutten av november kommer etter planen en ny, spennende bok på Norges Husflidslags forlag: Boka om Arne og Carlos' univers. Her følges hele arbeidsprosessen, fra inspirasjon til design: Reisene, Valdres, naturen, hagen, blomstene, møter mellom mennesker som er med på å gi ideer til kolleksjoner. Boka er ført i pennen av Tone Skårdal Tobiassen, som har fulgt designernes arbeid i mange år og Bent Synnevåg, som også har jobbet med Arne og Carlos i en årrekke, har tatt bildene.